

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Obdo/41/2015
Identifikačné číslo spisu:	4111225768
Dátum vydania rozhodnutia:	21.09.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivana Izakovičová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:4111225768.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v sporovej veci žalobcu: B21 Services, s.r.o., Kutuzovova 11, Bratislava, IČO: 45 525 579, zastúpeného: Advokátska kancelária JUDr. CIMRÁK s.r.o., Štefánikova 7, Nitra, IČO: 36 868 876, proti žalovanému: Agrokomplex - Výstavníctvo Nitra, štátny podnik, Výstavná 4, Nitra, IČO: 36 855 642, zastúpenému: Nagy & Partners, s.r.o. Športová 470/11, Galanta, IČO: 36 869 341, o zaplatenie 18.000 eur s príslušenstvom, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 22. mája 2013, č. k. 15Cob/37/2013-121, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre zo dňa 22. mája 2013, č. k. 15Cob/37/2013-121 z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nitra rozsudkom zo dňa 10.12.2012, č. k. 28Cb/25/2012-90 žalobu zamietol a o trovách konania nerozhodol s tým, že o nich rozhodne samostatným uznesením.
2. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že nedodaním reklamných bannerov v období od 16.05.2011 do 19.08.2011 nedošlo k odstúpeniu od zmluvy podľa § 269 ods. 2, § 344 a § 349 Obchodného zákonníka ani podľa čl. 6 zmluvy.
3. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací, napadnutým rozsudkom zo dňa 22. mája 2013, č. k. 15Cob/37/2013-121 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie.
4. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že súd prvej inštancie vec skutkovo a právne správne posúdil, všetky ním vykonané dôkazy vyhodnotil správne so správnym záverom, že žalovaný svojím konaním neprejavil vôľu odstúpiť od zmluvy o reklamnej, propagačnej činnosti a inzercii. Ďalej uviedol, že aj z písomnej komunikácie je nepochybné, že žalovaný zasielaním podkladov súvisiacich s reklamou na akcie (Autosalón, Vianočné trhy) ešte po mesiaci august 2011 výslovne prejavil svoju vôľu pokračovať v záväzkovom vzťahu so žalobcom a žalobca neuniesol dôkazné bremeno na svoje tvrdenie o porušení súčinnosti žalovaného vyplývajúcej z čl. 3 účastníkmi uzavretej zmluvy.

5. Na faxové ospravedlnenie neprítomnosti JUDr. Miloša Cimráka na pojednávaní z dôvodu náhlych zdravotných problémov, v dôsledku ktorých bol v skorých ranných hodinách hospitalizovaný v nemocnici a skutočnosti, že žalobca trval na osobnej účasti JUDr. Miloša Cimráka na pojednávaní s tým, že právny zástupca požiadal o odročenie pojednávania, uviedol, že podľa výpisu z obchodného registra, právny zástupca žalobcu má dvoch konateľov JUDr. Miloša Cimráka a JUDr. Martina Cimráka. Na pojednávaniach pred súdom prvého stupňa zastupoval JUDr. Martin Cimrák, ktorý za žalobcu ako konateľ podával aj odvolanie, odvolací súd po konštatovaní, že JUDr. Martin Cimrák ako ďalší konateľ svoju neúčast' neospravedlnil a ani nepožiadaval z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania, vec v súlade s ustanovením § 101 ods. 2 OSP prejednal v neprítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu.

6. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie v zákonnej lehote, ktoré odôvodnil tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v ust. § 237 písm. f/ O. s. p., rozhodnutie súdu prvého stupňa je nepreskúmateľné a súdne rozhodnutia spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci. K postupu odvolacieho súdu, ktorým sa odňala žalobcovi možnosť konať pred súdom, dovolateľ uviedol, že v deň nariadeného pojednávania 22.05.2013, JUDr. Miloš Cimrák kontaktoval JUDr. Ing. Martina Cimráka okolo ôsmej hodiny ráno, aby mu oznámil svoje zdravotné ťažkosti a zároveň ho požiadal, aby ho zanesol do nemocnice, pretože cez akútne bolesti brucha nebol schopný bezpečne viesť motorové vozidlo. JUDr. Ing. Martin Cimrák sa v dobe telefonátu zdržiaval v kancelárii, preto okamžite vypracoval ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní, poveril svojich zamestnancov, aby toto ospravedlnenie zaslali telefaxom na Krajský súd v Nitre a následne sa ponáhlal zaniest' otca do nemocnice. Nakoľko uvedené ospravedlnenie neúčasti JUDr. Miloša Cimráka na pojednávaní bolo podané z dôvodu jeho urgentnej hospitalizácie v nemocnici v ranných hodinách v deň pojednávania, nebolo možné ospravedlniť jeho neúčast' skôr. JUDr. Ing. Martin Cimrák osobne zanesol svojho otca JUDr. Miloša Cimráka do nemocnice, kde zotrval počas celého dňa, čím si, podľa dovolateľa, plnil nie len občiansku ale hlavne morálnu povinnosť poskytnúť pomoc osobe v ohrození života, o to viac, že sa jednalo o jeho otca. V ospravedlnení zo dňa 22.05.2013, je okrem iného uvedené, že žalobca trvá na osobnej prítomnosti JUDr. Miloša Cimráka na pojednávaní a nedal súhlas so substitučným zastúpením prostredníctvom iného advokáta. Po podaní odvolania proti rozsudku Okresného súdu v Nitre, sa po porade s klientom dňa 25.04.2013 JUDr. Ing. Martin Cimrák dohodol, že v ďalšom konaní bude klienta výlučne zastupovať JUDr. Miloš Cimrák. Zmena advokátov v rámci jednej advokátskej kancelárie nie je predpokladom na odvolanie plnomocenstva klientom, ktoré je nutné oznámiť súdu.

7. K nesprávnemu právnomu posúdeniu veci poukázal na to, že právna úprava odstúpenia od zmluvy nie je zaradená do taxatívneho výpočtu v ust. § 263 Obchodného zákonníka a teda je ponechaná na zmluvnú dohodu strán. Túto skutočnosť nebral Okresný súd v Nitre ani Krajský súd v Nitre do úvahy, čím nerešpektovali prejavy vôle zmluvných strán a odôvodnenie je ukázkovým exemplárom arbitrárneho rozhodnutia, ktoré nekorešponduje so zmluvou a najmä je nedostatočne odôvodnené.

8. Žalovaný sa k dovolaniu žalobcu nevyjadril.

9. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) ako súd dovolací [(§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)], po zistení, že dovolanie podal včas žalobca zastúpený v súlade s § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je dôvodné.

10. Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané pred 01. 07. 2016, t. j. za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“), dovolací súd postupoval v zmysle ustanovenia § 470 ods. 2 C. s. p., (na základe ktorého právne účinky úkonov, ktoré nastali v konaní pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované) a prípustnosť dovolania posudzoval v zmysle § 236, § 237 (dovolanie podané pred 31.12.2014) a § 238 O. s. p.

11. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie súdu.

Výnimočnosti tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti. Dovolanie možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu len v prípadoch, v ktorých ho pripúšťa zákon (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

12. Podmienky prípustnosti dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu upravujú ustanovenia § 237 až § 239 O. s. p.

13. Podľa ust. § 237 O. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vtedy, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g) rozhodoval vylúčený sudca, alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

14. K tomu, či rozhodnutie odvolacieho súdu trpí z niektorou z väd uvedených v ust. § 237 O. s. p., prihliada dovolací súd nielen na podnet dovolateľa, ale i z úradnej povinnosti podľa ust. § 241 ods. 1 O. s. p. V prípade, že dovolací súd zistí, že rozhodnutie odvolacieho súdu trpí niektorou z týchto väd, zruší rozhodnutie odvolacieho súdu, i keď dovolateľ toto pochybenie nenamietal. Dovolací súd postupuje rovnako i v prípade, že dovolanie nie je v zmysle ust. § 238 a § 239 O. s. p. prípustné.

15. Ďalej prípustnosť dovolania proti rozsudku upravuje ust. § 238 O. s. p., a to pre prípad rozsudkov odvolacích súdov, ktorými bol rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej zmenený, resp. v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru odvolacieho súdu, vysloveného v tejto veci a tiež v prípade, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu.

16. V danom prípade neboli splnené podmienky pre prípustnosť dovolania v zmysle ust. § 238 O. s. p., pretože odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej potvrdil, pričom prípustnosť dovolania nevyslovil.

17. Vzhľadom na uvedené, dovolací súd skúmal, či je daný dôvod prípustnosti dovolania podľa ust. § 237 O. s. p.

18. Dovolateľ vady konania v zmysle ust. § 237 písm. a/ až e/ a g/ O. s. p. v dovolaní nenamietal a v dovolacom konaní vady tejto povahy nevyšli najavo. Prípustnosť tohto opravného prostriedku preto z uvedených ustanovení nemožno vyvodiť.

19. S prihliadnutím na obsah dovolania sa dovolací súd osobitne zameril na otázku opodstatnenosti tvrdenia žalobcu, že mu bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom, čo zakladá dovolací dôvod podľa ust. § 237 písm. f/ O. s. p.

20. Vadou konania podľa uvedeného zákonného ustanovenia je taký závadný procesný postup, ktorým sa účastníkovi konania znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Ustanovenie § 237 písm. f/ O. s. p. odňatie možnosti konať pred súdom výslovne dáva do súvislosti s faktickou činnosťou súdu a nie s jeho právnym hodnotením, zaujatým v napadnutom rozhodnutí. Napríklad môže ísť o právo predniesť (doplniť) svoje návrhy, právo označiť navrhované dôkazné prostriedky, právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k vykonaným dôkazom, právo zhrnúť na záver pojednávania svoje návrhy a vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci.

21. Dovolací súd zdôrazňuje, že z hľadiska uvedeného ustanovenia § 237 písm. f/ O. s. p. nie je rozhodujúce, či účastník konal pred súdom osobne alebo prostredníctvom zástupcu, ale len to, či bol v dôsledku nesprávneho postupu súdu ukrátený na svojich procesných právach.

22. Dovolací súd dospel po preskúmaní veci k záveru, že konanie pred odvolacím súdom je takouto vadou postihnuté.

23. Podľa § 101 ods. 2 O. s. p. súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie, ani nepožiadala z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takého účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

24. Podľa § 119 ods. 1, 2, 3 O. s. p. pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov. Účastník, ktorý navrhuje odročenie pojednávania, musí súdu oznámiť dôvod na odročenie pojednávania bez zbytočného odkladu, po tom, čo sa o ňom dozvedel alebo odkedy sa o ňom mohol dozvedieť, alebo s prihliadnutím na všetky okolnosti ho mohol predpokladať. Návrh na odročenie pojednávania obsahuje najmä:

- a) dôvod, pre ktorý sa navrhuje odročenie pojednávania,
- b) deň, keď sa účastník o dôvode dozvedel,
- c) ak je to možné, uvedenie elektronickej adresy, telefaxu alebo telefónu, na ktoré súd bezodkladne oznámi, ako návrh posúdil.

Ak je dôvodom na odročenie pojednávania zdravotný stav účastníka alebo jeho zástupcu, návrh na odročenie pojednávania musí obsahovať aj vyjadrenie ošetrojúceho lekára, že zdravotný stav účastníka alebo jeho zástupcu neumožňuje účasť na pojednávaní. Za takéto vyjadrenie sa považuje vyjadrenie ošetrojúceho lekára, že účastník alebo jeho zástupca nie je schopný bez ohrozenia života alebo závažného zhoršenia zdravotného stavu sa zúčastniť pojednávania.

25. Ustanovenie § 101 O. s. p. je prejavom prejednávacej zásady civilného konania, ktoré okrem iného upravuje v jeho druhom odseku predpoklady, za splnenia ktorých súd môže prejednať vec v neprítomnosti účastníka (právneho zástupcu). Súd môže uskutočniť pojednávanie v neprítomnosti účastníka (právneho zástupcu) len vtedy, ak účastník (právny zástupca) konania bol na pojednávanie riadne predvolaný, ak nepožiadala o odročenie pojednávania alebo dôvod, pre ktorý požiadala o odročenie, nebol dôležitý. Ak teda chce využiť svoje právo byť prítomný na prejednaní veci, ale mu v tom bráni prekážka, je jeho povinnosťou požiadať o odročenie pojednávania (nestačí len ospravedlnenie neprítomnosti na pojednávaní) a o odročenie pojednávania musí požiadať z dôležitého dôvodu. Aké náležitosti má obsahovať návrh na odročenie pojednávania upravuje odsek 2 a ods. 3 ustanovenia § 119 O. s. p., ktoré boli do Občianskeho súdneho poriadku vložené novelou vykonanou zákonom č. 388/2011 Z. z. s účinnosťou od 1. januára 2012. Táto novela v § 119 ods. 3 stanovila, že ak je dôvodom na odročenie pojednávania zdravotný stav účastníka alebo jeho zástupcu, návrh na odročenie pojednávania musí obsahovať ako ďalšiu, osobitnú náležitosť, vyjadrenie ošetrojúceho lekára, že zdravotný stav účastníka alebo jeho zástupcu neumožňuje účasť na pojednávaní a upravila, čo musí ošetrojúci lekár vo svojom vyjadrení výslovne skonštatovať, aby vyjadrenie bolo možné považovať za právne relevantné. To znamená, že zdravotný stav účastníka alebo jeho zástupcu podľa súčasnej právnej úpravy možno považovať za dôležitý dôvod pre odročenie pojednávania spravidla vtedy, ak účastník (právny zástupca) pripojí k návrhu vyjadrenie ošetrojúceho lekára v zákonom požadovanom znení. Zákon však neuvádza, ako má súd postupovať, ak účastník (právny zástupca) síce požiada o odročenie pojednávania z dôvodu zdravotného stavu, ale vyjadrenie ošetrojúceho lekára súčasne s návrhom nepriloží.

26. V posudzovanej veci odvolací súd vychádzal zo zistenia, že faxovým podaním zo dňa 22.05.2013 ospravedlnil právny zástupca žalobcu neprítomnosť JUDr. Miloša Cimráka na pojednávaní z dôvodu náhlych zdravotných problémov, v dôsledku ktorých bol v skorých ranných hodinách hospitalizovaný v nemocnici a žalobca trvá na osobnej účasti JUDr. Miloša Cimráka na pojednávaní, súčasne požiadal o odročenie pojednávania dňa 22.05.2013. Z obsahu spisu vyplýva, že odvolací súd konal dňa 22. 05. 2013 v neprítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu. Žalobca poveril zastupovaním v tomto konaní Advokátsku kanceláriu JUDr. CIMRÁK s.r.o., na základe plnej moci zo dňa 5.8.2011, za ktorú plnú moc podpísal JUDr. Miloš Cimrák. Žalobu vypracovala Advokátska kancelária JUDr. CIMRÁK s.r.o. v zastúpení JUDr. Miloš Cimrák. Na pojednávaniach súdu prvej inštancie v dňoch 11.06.2012 a

24.09.2012 sa zúčastnil JUDr. Ing. Martin Cimrák za právneho zástupcu žalobcu, ktorý je podpísaný aj na podanom odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie. Faxové podanie zo dňa 22.05.2013, podané o 8:37 hod., podal právny zástupca žalobcu v zastúpení JUDr. Miloš Cimrák. Faxovou správou ospravedľňuje svoju neprítomnosť a žiada o odročenie pojednávania z dôvodu „náhlych zdravotných problémov, v dôsledku ktorých som bol dnes v skorých ranných hodinách hospitalizovaný v nemocnici za účelom vykonania neodkladného operačného zákroku. Zároveň si dovoľujem ospravedlniť aj neúčast žalobcu na pojednávaní, nakoľko žalobca trvá na osobnej prítomnosti JUDr. Miloša Cimráka na pojednávaní a nedal súhlas so substitučným zastúpením prostredníctvom iného advokáta.“

27. Možnosť vec prejednať v neprítomnosti účastníka konania alebo jeho zástupcu je potrebné posudzovať s ohľadom na všetky okolnosti prípadu. Právny zástupca žalobcu v prejednávanej veci svoju neprítomnosť na uvedenom pojednávaní odôvodnil náhlymi zdravotnými problémami ráno, v deň pojednávania, t.j. 22.05.2013, ktoré vyžadujú neodkladný operačný zákrok a tvrdením, že žalobca trvá na prítomnosti konkrétneho zástupcu právneho zástupcu žalobcu a to JUDr. Miloša Cimráka, čím splnil náležitosti podania ospravedlnenia a požiadania o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu (§ 101 ods. 2, § 119 ods. 2 O. s. p.). Okolnosti, ktoré mal odvolací súd zohľadniť pri posudzovaní možnosti odročenia pojednávania sú skutočnosti, že obidvaja konatelia zastupujúcej spoločnosti sa podieľali na zastupovaní žalobcu, teda je predčasné tvrdenie, že len JUDr. Ing. Martin Cimrák sa osobne podieľal na zastupovaní žalobcu a tiež skutočnosť, že na každé predvolané pojednávanie súdu prvej inštancie sa právny zástupca žalobcu riadne dostavil. Za týchto okolností nemohol odvolací súd dospieť k záveru, že zo strany žalobcu a jeho právneho zástupcu ide o obštrukciu a zastupovanie mohol prevziať JUDr. Ing. Martin Cimrák, druhý konateľ spoločnosti, ktorý podal aj odvolanie. Pri okolnostiach, že išlo o náhlu zdravotnú komplikáciu, ktorá vyžadovala bezpečný presun do nemocnice, najmä osobou blízkou, bolo potrebné predpokladať, že presun bude zabezpečovať práve táto osoba a súčasne syn JUDr. Miloša Cimráka. Taktiež trvanie na splnení podmienky ust. § 119 ods. 3 O. s. p. v danom prípade súčasne s podaním ospravedlnenia bolo nerealizovateľné, túto vadu bolo možné odstrániť až v priebehu dňa pojednávania, bez možnosti bližšie konkretizovať presný čas a z tohto dôvodu, ak súd nemohol posúdiť splnenie zákonných podmienok na odročenie pojednávania v tomto osobitnom prípade a bolo ohrozené právo účastníka konania na spravodlivý proces, mal odvolací súd pojednávanie odročiť.

28. Zistená vada konania uvedená vyššie zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f) O. s. p. Táto procesná vada je zároveň tiež dôvodom, pre ktorý dovolací súd musí napadnuté rozhodnutie zrušiť, pretože rozhodnutie postihnuté takouto procesnou vadou nie je možné považovať za správne.

29. So zreteľom na dôvod zrušenia napadnutého rozsudku sa dovolací súd nezaoberal okolnosťami, z ktorých žalobca vyvodzoval tzv. inú procesnú vadu konania (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.) a nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.). S podstatou, dôsledkami a súvislosťami jeho argumentácie sa vysporiada súd, ktorému sa vec vracia na ďalšie konanie.

30. Vzhľadom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok odvolacieho súdu zrušil podľa § 449 ods. 1 C. s. p. a vec mu v zmysle ust. § 450 C. s. p. vrátil na ďalšie konanie.

31. Toto rozhodnutie bolo prijaté rozhodnutím senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.